

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΗΝΙΑΣ

Ἐγκαιριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαίδευσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΟΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίαι δραχμαὶ 100. Ἐξέμνη δραχ. 53. Τρίμηνη δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίαι φράγκα γαλλικά 60, ἔξμνη 35 καὶ τρίμηνη 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίαι δολάρια 4, ἔξμνη 2 καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην ἰσοδύναμο μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐρμιάδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β' — Τόμος 39ος

Ἀθήναι 23 Ἰουλίου 1932

Ἔτος 54ον. — Ἀριθ. 34

Ἡ ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HENRI JEANNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

— Ἀπάνω-κάτω, ἀποκρίθηκε ὁ δικαστής. Γιατί, κατὰ τὴ διαθήκη, θάχετε ὅλα τὰ δικαιώματα ποὺ δίνει ὁ νόμος στὸν κηδεμόνα ἐνὸς ἀνηλίκου παιδιοῦ. Θὰ σὰς διαβάσω μάλιστα μερικὰ κομμάτια ἀπ' τὴ διαθήκη, ἐκεῖνα ποὺ λένε τί πρέπει νὰ κάνατε.

Καὶ ξαναπῆρε τὸ ἔγγραφο στὰ χέρια του, ἀκούμπησε τὸ κεφάλι του στὴ ράχη τῆς πολυθρόνας ἕπου καθόταν, καὶ ἄρχισε νὰ διαβάζη παράτρεχοντα τὰ μέρη ποὺ τοῦ φαινόταν περιττὰ καὶ ἐξηγώντας ἕσα ἔπρεπε νὰ καταλάβου οἱ ἀκροατῆς του.

«Τὴν 16 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους... μμ... μμ... «ἐγὼ, ὁ κάτωθι ὑπογεγραμμένος Ἰωάννης-Κάρολος-Ἐδμόνδος Λοράντ, ἐνεργῶν ἐν πλήρει

διαγωγῇ νοῦ καὶ συνεισθήσει τῶν καθυκόντων καὶ τῶν δικαιωμάτων μου... Ἄς εἶναι, αὐτὸ θάπρεπε νὰ ἐξετασθῆ καλύτερα... ὅπωςδήποτε, οἱ νόμιμοι τόποι ἔχουν τηρηθεῖ καὶ οἱ τελευταῖες θελήσεις τοῦ μακαρίτη εἶναι γιὰ μὰς σεβαστῆς... Λοιπὸν... «Δηλῶ ὅτι, ἐλλείψει ἢ ἀποκλεισμένου παντὸς συγγενοῦ καὶ φίλου, ἐμπιστεύομαι εἰς τὴν γραῖαν μου ὑπηρετρίαν Αἰκατερίνην Σιναγιέ, τὴν κοινῶς λεγομένην Λάμιαν, τὴν φύλαξιν, τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ ἐγγονοῦ μου Ἀνδρέα...»

Ἐδῶ ὁ δικαστής σήκωσε πάλι τὰ μάτια του καὶ κοίταξε τὴ γραῖα.

— «Καὶ τὴν ἀνατροφὴν!» ξανάπε τονίζοντας τὴ λέξη. Τὸ γράφει καθαρώτατα!

Καὶ πρόσθεσε σιγά:

— Ἀπίστευτο!

Ἐπειτα ἐξακολούθησε νὰ διαβάζη:

— «Τόσον εἰς τὴν φροντίδα διὰ τὸ παιδίον, ἕσον καὶ εἰς τὴν διεύθυνση τῆς περιουσίας τὴν ὁποῖαν τῷ ἀφίνω, ἢ ρηθείσα Αἰκατερίνη Σιναγιέ θὰ βοηθῆται ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τῆς Ἰωάννου, τοῦ ἐπιλεγόμενου Ἀσφαλαχοῦ, καὶ θὰ ἔχη ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ κηδεμόνος. Δηλῶ ἄλλωστε ὅτι, προφορικῶς, κατέστησα ἤδη τὴν ὑπηρετρίαν μου ἐνήμερον τῶν διαθέσεων μου καὶ τὴ ἔδωσα ὅλας τὰ συμβουλὰς, διὰ νὰ ὀδηγήσῃ τὸν ἐγγονόν μου, κατὰ τὴν θέλησίν μου, εἰς τὸ στάδιον τὸ ὁποῖον τῷ ἐξέλεξα. Ὅθεν, μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς του, ἢ Αἰκατερίνη Σιναγιέ καὶ ὁ υἱὸς τῆς Ἰωάννης θὰ ἔχουν ἀπ' αὐτοῦ τὴν πᾶσαν ἐξουσίαν, καὶ προπαντὸς νὰ τὸν

«Ὁ Ριρὸς κρεμάστηκε ἀπὸ τὸ δικτυωτὸ...»

ὑποχρεώσουσαν νὰ μένη πλησίον των, εἴτε εἰς τὸ κτήμα μου τοῦτο, εἴτε ἕπου ἄλλοῦ ἤθελον κρίνει εὐλογον αὐτοί...»

— Εἶναι σαφέστατο! συμπέρανε ὁ δικαστής διπλώνοντας τὸ ἔγγραφο. Καὶ τὸ παιδί καὶ τὸ κτήμα μένουσαν στὰ χέρια σας.

Ἡ Λάμια καὶ ὁ Ἀσφαλαχτός, ποὺ τὰ πρόσωπά τους ἔλαμπαν τώρα ἀπὸ χαρὰ, ἐτοιμαζόνταν πάλι νὰρχίσουσαν τὴ φύλαξιν — ἢ γραῖα προπάντων — περιαιτολογώντας γιὰ τὸ ζῆλο καὶ τὴν τιμωτήτά τους, δταν ἄξαφνα ἢ πόρτα τῆς βιβλιοθήκης σπρώχθηκε ἀπτόμα καὶ ἐσβόρμησε ὁ μικρὸς Ριρὸς μετὰ τὸ πρόσωπο ἄλλοιωμένο ἀπὸ ἀπελπισία καὶ φρίκη.

Τὸ παιδί τὰ εἶχε ἀκούσει ὅλα καὶ

«Ὁ σκύλος εἰδείχνε τὰ δόντια του!...»

τά είχε καταλάβει άρκετά. Η διαθήκη του παππού τον παράδινε στην εξουσία της Λάμιας και του Ασφαλαχτού!

Μ' αυτή την ιδέα αναστατώθηκε και, άκράτητος, έτρεξε ίσια στον ερηνοδίκη, που ή αγαθή του φυσιογνωμία και τή γκριζία του μαλλιά του κινούσαν τήν εμπιστοσύνη.

— Δέ θέλω! φώναξε. Κύριε, σάς παρακαλώ, μή μάφησατε μ' αυτούς εδώ!.. Φοβάμαι!.. Είναι κακοί!.. Πάρτε με μαζί σας, κύριε!

Και γονάτισε μπροστά στον ερηνοδίτη και του άγκάλιασε τή πόδια μ' όλη τή δύναμη των μικρών του χεριών.

Τά πρόσωπα τής χωρικήςσας και του γιου τής έδειχναν τώρα φόβο και θυμό μεγάλο. Κι' οι γρόθοι τους σφιγγόνταν, προπάντων του Ασφαλαχτού.

Γρήγορα όμως συνήλθαν, καταλαβαίνοντας πώς αυτή ήταν ή καταλληλότερη στιγμή για να παίξουν τήν κωμωδία τους, να κρύψουν τή ληθινά τους αισθήματα και να κάμουν τή δικαιοσύνη να φύγει με τίς καλύτερες γι' αυτούς έγκυπώσεις.

Πρώτη ή Λάμια γνέφοντας στο γιό τής, πήρε μάν έκφραση συμπόνιας κι' είπε στο παιδί με ύφος μητρικό:

— Ριρή! τί είν' αυτά;.. Πώς μπορείς, παιδάκι μου, νάσαι τόσο κακός κι' άχάριστος;.. Τί κακό είδες από μάρ, για να λές τέτοια λόγια;..

— Δέ φταίει αυτός, είπε κι' ό Ασφαλαχτός. Φταίει ή μάνα μου που τον παραχάιδεψε και τον νιανιάρισε. Άμ βέβαια! του έκανε, δλα του τά καπρίτσια!..

— Είναι κακοί και δέ θέλω να μείνω μαζί τους! Ξανάπε με απόγνωση ό μικρός, ατενίζοντας με τή γνά του μάτια τον ερηνοδίκη.

Ό δικαστής συγκινήθηκε άπ' αυτό βλέμμα. Έδειχνε τόση τρυφερότητα, τόση καλοσύνη, τόση ειλικρίνεια! Και μηχανικά, χάιδεψε τή ξανθά μαλλιά του παιδιού.

— Έλα, μικρέ μου, πρέπει να είσαι λογικός, του είπε μαλακά. Δέν αγαπάς τή νταντά σου;

— Όχι, όχι! φώναξε ό Ριρή.

— Για φαντάσου! Έκαμε στενάζοντας ή Λάμια και σκουπίζοντας πάλι τή στεγνά τής μάτια. Νά μην αγαπά τή νταντά του, που τον κοβάκευε καλύτερα κι' από παιδί τής!.. Καλά σου έλεγε ό μακαρίτης ό παππούς πώς δέν έχεις καρδιά!

— Και γιατί δέν τήν αγαπάς; ρώτησε ό ερηνοδίκης, γνέφοντας τής γριάς να σωπάση.

— Γιατί με φυλακίζει; γιατί με χτυπάει;

— Ψέμματα! Ψέμματα!.. Δέν τον ξέρετε σεις, αφέντη μου!.. Θάταν ίκανός να λήη τή ίδια ως αύριο!.. Κακότερο παιδί!.. Έξαιτίας του άρρώστου ό παππούς του... που τον έδλεπ' έτσι!..

— Δέν έχει άλλους συγγενείς; ρώτησε ό ερηνοδίκης.

— Κανένα. Άλλοιούτικα ό μακαρίτης δέν θά τή φορτωνόταν, γιατί πρώτα-πρώτα αγαπούσε τήν ήσυχία του. Κι' ό μικρός δέν τον άφινε να ήσυχάση στιγμή. Χωριστά τή έξοδό του!..

— Όποτε είναι όρφανός; — Ό πατέρας του, γιός του μακαρίτη, σκοτώθηκε από αυτοκίνητο. Τί συμφορά!

— Κι' ή μητέρα του; — Η Λάμια μιά στιγμή έδίστασε. Έπειτα είπε:

— Η μητέρα του;.. Δέν έκαναν ποτέ λόγο για τή μητέρα του... Ίσως θά πέθανε... Τό βέβαιο είναι πώς ποτέ δέ μάθαμε τί έγινε!..

— Έτσι λοιπόν τή παιδί είναι μόναχο του στον κόσμο, συμπέρανε ό ερηνοδίκης, κοιτάζοντας τή Ριρή με συμπόνια.

— Μονάχο του, ναι!.. Του μένουμε όμως έμεις και, αν θελήση νά ναι καλό παιδί, μιά τή δέ θά ναι δυστυχισμένο!..

— Δέ θέλω! δέ θέλω! φώναξε πάλι ό μικρός και γαντζώθηκε άπ' τον ερηνοδίκη.

Αυτός αναστέναξε. Η επανάσταση του παιδιού τον συγκινούσε, γιατί δέν πίστευε σχεδόν καθόλου τή διαβεβαίωση τής χωρικήςσας για τήν καλοσύνη και τήν άφοσίωσή τής. Άλλά τί μπορούσε να κάμη; Ύπηρχε ή διαθήκη, ή θέληση του μακαρίτη Λοράντ διατυπωμένη τόσο καθαρά. Η δουλειά του ήταν να επιβάλλη τούς νόμους στους άλλους, και φυσικά είχε καθήκον να τούς σέβεται πρώτος αυτός.

— Και που θά πάς, μικρέ μου, αν δέ μείνης εδώ με τή νταντά σου; είπε σπρώχνοντας έλαφρά τή παιδί από πάνω του.

Σ' αυτή τήν ερώτηση, ό Ριρή δέν μπορούσε να ποικριθή. Και ξανάπε κλαίγοντας:

— Μή μαρίνετε, κύριε, μ' αυτούς! Θά με χτυπήσουν!

— Μά όχι... φτάνει νάσαι φρόνιμος... Πρέπει να συμμορφωθείς με τήν επιθυμία του παππού σου. Εκείνος ήξερε σε ποιους έπρεπε να σ' εμπιστευθή... Έμπρός, να είσαι όπάκουο παιδί. Χαίρε! Δέν μπορεί

να κάμω τίποτα, τίποτ' απολύτως!

— Έλα, Ριρή μου, μικρό μου, άκούσε τί σου λέει ό κύριος, είπε με γλυκοστόλαχη φωνή ή Λάμια, τραβώντας τή παιδί που αντίστακεταν.

Τό κάθισε με τή βία σε μιά πολυθρόνα, ενώ ό δικαστής έβγαине βιαστικά, ακολουθούμενος από τή γραμματικό του και τή Γιάννη. Έπειτα βγήκε κι' ή Λάμια ρίχνοντας στο παιδί μιάν άγρια ματιά.

Κι' ό Ριρή, μόνος του, έχυσε δσα δάκρυα είχε!..

Άφοβ έξέβγαλαν τούς κυρίους ως τήν καγγελοπούρα, με χιλίες υποκλίσεις, ή γριά κι' ό γιός τής ξαναγύριζαν σιγά άπ' τή δεινροστοιχία. Τά πρόσωπά τους είχαν μεταμορφωθεί. Χωρίς μάρτυρες τώρα, άφιναν τή χαρά τους να ξεχύνεται έλεύθερα.

— Κατάλαδες, Γιάννη; έλεγε ή Λάμια δείχνοντας τή αντίγραφο τής διαθήκης που τής είχε δώσει ό γραμματικός. Τώρα έμεις είμαστε οι νοικοκυραίοι εδώ-μέσα. Όλα δικά μας!

— Όλα! είπε ό Γιάννης.

— Τά λεφτά, ή σοδειά!..

— Και τή κρασί τής αποθήκης! Θά πίνουμε όσο θέλουμε, μάνα!..

— Κι' ούτε θάχης πιά ανάγκη να κυνηγάς κρυφά. Τό κυνήγι του λόγου, τή ψάρι του ποταμιού, δλα δικά σου!

— Τό ξέρω! Τώρα πρέπει να μού βγάξουν όλοι τή καπέλλο. Είμαι αφέντης!

— Σιγά-σιγά! Δέν είναι ανάγκη να τή φωνάζουμε αυτά!.. Οι φθονεροί θά γίνουν έχθροί μας... Έπειτα είναι και τή παιδί!.. Είδες τή στριγγιλικό πώς μάρ κατηγορησε στο δικαστή; Τό ίδιο θά κάμη άμα του ξαναπαρουσιαστή εύκαιρία.

— Άς πάρη τή μούτρα του, τή βρωμόπαιδο!.. Τή γλώσσα θά του ξεριζώσω εγώ!.. Γι' αυτά που είπε στο δικαστή, πρέπει τώρα να τιμωρηθή γερά!

— Του άξίζει!

— Άσε, είναι δική μου δουλειά. Άπό σήμερα θάρχηση ή ανατροφή του. Σύρε, μάνα, να μού τόν φέρης. Έχω να τού πώ δυό λογάκια!

Πλησίαζαν τώρα στο σπίτι. Ό Ριρή, στη βιβλιοθήκη, σκούπιζε τή μάτια του, κοκκινισμένα άπ' τή κλάμα, και συλλογιόταν.

Ήταν άπλούστατο: Δέν ήθελε να ζήση με τή Λάμια και με τόν Ασφαλαχτό. Τούς αντιπαθούσε άκατανίκητα. τούς μισούσε. Η ζωή του κοντά τους θάταν άτέλειωτο μαρτύριο. Τί έπρεπε να κάμη;

(Άκολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΑΦΟΒΟΣ ΒΙΟΛΙΤΖΗΣ

Μιά φορά κι' έναν καιρό ζούσε ένας φτωχός βιολιτζής, που γύριζε από χωριό σε χωριό για να κερδίση τή φωνή του. Μιά βραδυά έφθασε άργά σ' ένα μικρό χωριουδάκι, κι' άφοβ βρήκε κλειστά τή ξενοδοχείο, χτύπησε τήν πόρτα του παπά για να περάση τή νύχτα του. Ό παπάς τόν δέχτηκε πρόθυμα και τόν περιποιήθηκε πολύ. Έτσι άπ' τή φαί, βγήκε ό βιολιτζής στο μπαλκόνι, όπου αντίκρισε μπροστά του, έναν πανύψηλο, παλιό πύργο, κατασκοτεινό όμως.

— Τίνος είναι αυτός ό πύργος, και γιατί είναι έρημος;

— Ό, παιδάκι μου, τού λέει ό αγαθός παπάς, χρόνια και χρόνια αυτός ό πύργος είναι άκατοίκητος, γιατί λένε πώς είναι στοιχειωμένος.

— Έγώ δέ φοβάμαι τή στοιχειά και θέλω απόψε κι' όλας να τόν δω.

— Πόσοι και πόσοι πήγανε κι' όμως κανείς δέ γύρισε ποτέ. Στά παλιά χρόνια, κατοικούσε εκεί ένας γέρο-κότνης τετράπλουτος, μιά κακός και ταιγκουόνης όσο δέ λέγεται. Ποτέ δέν έλέησε φτωχό, ποτέ δέν έκανε σε κανένα καλό. Όταν πέθανε, άκληρος, γιατί ή ταιγκουιά του δέν τόν άφησε να παντρευτή, ήρθαν οι συγγενείς του να μοιραστούν τή πλούτη του, μιά δέ βρήκαν τίποτα φαίνεται πώς τή πήρε πύργος. Άπό τότε πολλοί είναι που πήγαν, με τήν έλπίδα να βρουν τή θησαυρό, μιά κανείς δέ γύρισε και πάλι πολλή χρόνια άπό τότε που πήγε ό τελευταίος.

— Δέ με νοιάζει, εγώ δέ φοβάμαι τίποτα και θά πάω.

Τού κάκου προσπάθησε ό παπάς να τόν κάμη ν' αλλάξη γνώμη. Στάθηκε αδύνατο. Μπροστά στην επιμονή του αναγκάστηκε να τού δώση δυό υπηρέτες να τόν συντροφέουν με δυό φανάρια, ως εκεί. Τόν πήγαν ως τήν πόρτα, τού εδήθησαν τήν καληνύχτα, τού άφησαν τή ένα φανάρι και τρέμοντας άπ' τή φόβο τους έφυγαν τρέχοντας.

Χωρίς να νοιάση τόν παραμικρό φόβο ό βιολιτζής πήρε τή φανάρι κι' έσπρωξε τήν πόρτα. Άνέθηκε μιά πλατειά μαρμαρένια σκάλα και βρέθηκε σ' ένα πελώριο χιώλλ. Έσπρωξε τήν πρώτη πόρτα και βρέθηκε σε μιά μεγάλη αίθουσα. Κάθισε σε μιά πολυθρόνα κι' άρχισε να παίζη βιολί. Έπαιζε-έπαιζε ως που κουράστηκε. Είχε άρχισεί και να νυστάζει και τάφησε. Τήν ίδια ώρα άνοιξε ή πόρτα και μπήκαν μέσα δυό ψηλοί μαυροντυμένοι άνθρωποι κρατώντας

τας ένα άσημένο φέρετρο. Τό ακούμπησαν κάτω κι' άθόρυβα βγήκαν κλείνοντας τήν πόρτα. Μόλις έμεινε μόνος ό βιολιτζής, άντι να φοβηθή, σηκώθηκε και ξεσκέπασε τή φέρετρο. Βρήκε ένα μικροκαμωμένο γεροντάκο με ψκρά γένηια.

— Άμα άνοιξε τή καπάκι, ό γέρος σήκωσε τή χέρι του, άνοιξε τή μάτια του και σηκώθηκε.

— Έλα μαζί μου, είπε στο βιολιτζή.

Κατέβηκαν σκάλες και σκάλες, ως που φθάσανε στα βαθεία του πύργου ύπόγειο. Μέσ' στο ύπόγειο βρισκόταν ένας μεγάλος σωρός από χρυσά νομίσματα. Ό γέρος τού είπε:

— Θέλω να μού τόν χωρίσης σε δυό ίσους άκριβώς σωρούς, οτι' ένα δουκάτο να μή έχη ό ένας περισσότερο άπ' τόν άλλον. Άλλοίως θά σε σκοτώσω.

Άφοβός ό βιολιτζής άρχισε να τή χωρίζη. Όταν έφθασε στο τέλος εί-

δε ότι τή δουκάτα ήταν σε μόνό άριθμό και φυσικά ό ένας σωρός θά είχε ένα περισσότερο. Δέ χάνει καιρό ό βιολιτζής, παίρνει ένα μαχαίρι και κόβει τή δουκάτο στα δυό. Έτσι κι' οι δυό σωροί ήταν άκριβώς ίσοι.

— Μ' έσωσες! τού φώναξε ό γέρος. Έκατό χρόνια βράζω στα καζάνια τής κόλασης, ως να βρεθή ένας άνθρωπος να χωρίση τή λεπτά μου στα δυό. Αδτή τήν τιμωρία μού έβαλε ό καλός Θεός για να τιμωρηση τήν ταιγκουιά μου. Τόσοι και τόσοι δέν τή κατάφεραν κι' αναγκάστηκε να τούς σκοτώσω. Ό ένας σωρός είναι δικός σου, τόν άλλο να τόν δώσης στους φτωχούς.

Αδτά είπε τή γεροντάκι και χάθηκε.

Όσο για τόν βιολιτζή, αυτός έγινε πλούσιος και δέν παίζει πιά βιολί, παρά όταν έχει κέφι.

(Άπό τή Γερμανική) ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΞΠΟΥΡΝΙΑ

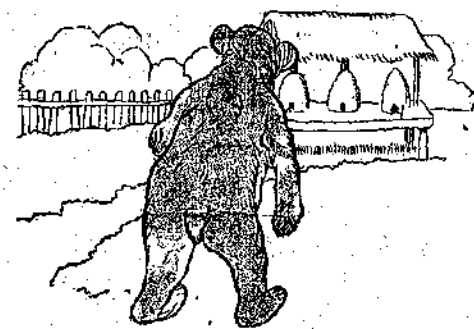
ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

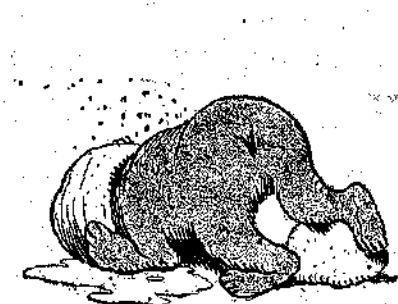
KB.

Άς αφήσουμε τώρα και τόν Άχαμνούλη να ταξιδεύη, κι' άς ιδούμε τί έκανε ή δημοφής καινή άρκουδίτσα, ή Σιδερονυχάτη.

Αδτήν λίγο έλειψε να τή φάη ή λαίμαργία τής. Καθώς ξέρετε, οι άρκουδοί τρελαίνονται για μέλι. Δός τους μέλι και πάω τήν ψυχή τους, που λέει ό λόγος.

Γυρνώντας ή Σιδερονυχάτη, που τριγύριζε κι' αδτή έλεύθερη, μαήκε κρυφά σ' ένα χτήμα και κεί είδε με χαρά τής πολλά κοινβέλια, που τή είχαν στήσει άράδα-άράδα. Εκείνη τήν ώρα οι μέλισσες έβρασαν σ' άνθισμένα δέντρα και χαμόδεντρα. Αίγες ήταν μέσα στα κοινβέλια για να τή φυλάνε.

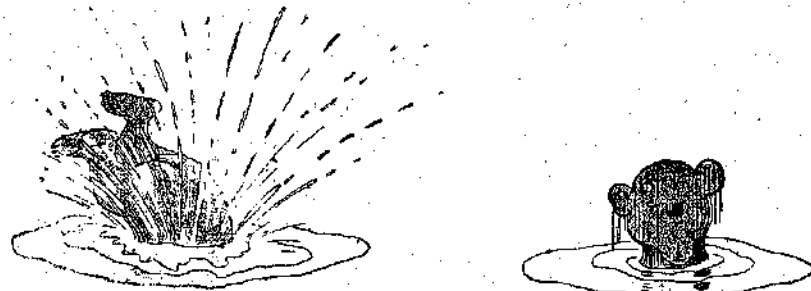

— Νά, εδῶ εἶναι τὸ ἐργοστάσιο τοῦ μελιού! εἶπε μέσα της ἡ Σιδερονυχάτη. Θὰ φάω πού θὰ χορτάσω!

Καὶ χωρὶς νὰ χάση καιρὸ, ἀρπάζει τὸ πρῶτο κουβέλι καὶ χώνει μέσα τὴ μουσοῦδα της.

Ἄ, πόσο μέλι! Καὶ τί γλυκὸ πού εἶναι. Καὶ πὼς εὐωδιάζει! Τρώει, τρώει ἡ Σιδερονυχάτη, κ' εὐφραίνεται, καὶ δοξάζει ἀπ' τὴν καρδιά της τὸ Θεὸ τῶν ἀρκουδιῶν.

Οἱ μέλισσες, ἐννοεῖται, τρέχουν, μαζεύονται, τῆς ρίχνουνται, τὴ σκεπάζουν σὰ σύννεφο. Ἄλλὰ τὸ περὶ τῆς Σιδερονυχάτης εἶναι τόσο χοντρὸ, πού πεντάρια δὲ δίνει γιὰ τὰ κεντριά τῶν μελισσῶν. Ἄς τοιμ-

μποῦν ὅσο θέλουν. Ἐκείνη τρώει. Τρέχει ὁμως κίβλα, φεύγει, γιὰ νὰ μὴν τὴν ἰδῇ κανένας ἀνθρώπος στὸ χτήμα, καὶ τὴ χτυπήσῃ μὲ ξύλο ἢ μὲ τουφέκι. Τρέχει χωρὶς νὰ βλέπῃ. Ὅλο σχεδὸν τὸ κεφάλι της εἶναι χωμένο μέσ' στὸ κουβέλι, μέσ' στὴν κερήθρα. Τότε σκοτίζεται σὲ μιὰ πέτρα καὶ πέφτει. Μὲ τὸ πέσιμο, τὸ κουβέλι τῆς φεύγει ἀπ' τὰ χέρια κ' ἀπὸ τὸ κεφάλι. Μὰ δὲν σηκώνεται, ἡ Σιδερονυχάτη εἶναι τυφλή:

Ἐνα παχὺ στρώμα ἀπὸ κερὰ καὶ μέλια τῆς σκεπάζει τὸ κεφάλι ὅλο ὡς τὸ λαιμὸ. Οὔτε μάτια ἔχει πιά, οὔτε μύτη, οὔτε στόμα. Κι' ὄχι μόνον νὰ ἰδῇ δὲν μπορεῖ, ἀλλὰ οὔτε καλά-καλά ν' ἀναπνεύσῃ.

Τί νὰ κάμῃ; Πὼς νὰ γλυτώσῃ; Τὰ μέλια δὲν ξεκολλοῦν ἀπὸ πάνω της! Τοῦ κόκκου πολεμᾷ. Θὰ σκάσῃ!

Καὶ τρέχει τώρα, τρέχει σὺν τρολῇ. Πού πάει; Πουθενά! Τρέχει ἀπὸ τὴν ἀπελπισία της, γιὰτὶ δὲν ἔχει τί ἄλλο νὰ κάμῃ. Τρέχει κ' ὄπου τὴ βγάλει ἡ ἀκρὴ!

Κι' ἡ ἀκρὴ τοῦ δρόμου τὴ βγάζει στὸ ποτάμι!

Καθὼς εἶναι τυφλή, δὲν στέκεται καθόλου, παρὰ πέφτει στὸ νερὸ.

Ἄλλ' αὐτὸ εἶναι ἡ σωτηρία της! Τὸ νερὸ τὴν ξεπλένει ἀπὸ τὰ μέλια καὶ τὰ κερὰ. Τὸ κεφάλι της ἐλευθερώνεται. Τώρα βλέπει, ἀναπνέει καὶ κολυμᾷ.

Καλὸ ταξίδι καὶ σὺ, Σιδερονυχάτη!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΣΥΜΠΟΝΙΑ

Ὅταν ἡ Δημητρούλα πρωτοκατέβηκε ἀπὸ τὸ χωριὸ της καὶ μπήκε διπρῆτρια σ' αὐτὸ τὸ σπίτι, ὅλα τῆς φάνηκαν ὁμορφα, καινούρια, ἐκπληκτικά. Τὸ σπίτι μὲ τὰ πολλὰ δωμάτια καὶ τὰ περιποιημένα, ἀστραφτερὰ ἐπιπλα, τῆς ἐφάνηκε παλάτι σωστό. Κι' ἀθελά της τὸ σύγκρινε μὲ τὸ δικὸ τους, πού ἦταν ὁμοιο μὲ τὰλλα τοῦ χωριοῦ τους: Εἶχαν ὅλα σχεδὸν ἕνα δωμάτιο πού ἦταν μαζὶ σάλλα, κρεβατοκάμαρα, χῶλλ. Καὶ μιὰ κουζίνα πού χρησίμευε καὶ γιὰ τραπέζα. Καὶ τὰ μοναδικὰ τους ἐπιπλα ἦταν ἕνα σκρίνιο, πού ἀντικαθιστοῦσε τὴ ντουλάπα, τὴ σιφονιέρα, τὸ μπουφέ-καμινιά φορὰ. Ἐνῆ κρεβάτι, μὲ σιδερένιες κολόνες κ' ὄλοκέντητο γύρο, ἕνα τραπέζι, καὶ ράφια

πού στόλιζαν πολὺχρωμα γυαλικά. Τώρα βρισκόταν σ' ἄλλο περιβάλλον πρωτόγνωρο. Τὴν ἐθάμπωσε. Καὶ δὲν ἔπαυε νὰ θαυμάζῃ, ἀρχίζοντας ἀπὸ τίς κυρίες. Ἦταν ἡ κυρία μιὰ χήρα, ἀκόμα νέα. Καὶ δυὸ κορίτσια δεκαοχτῶ καὶ εἴκοσι χρονῶν, ψηλά ντελικάτα. Ἐκείνη, μ' ὅλο πού ἀκόμα δὲν εἶχε κλείσει τὰ δεκαεπτὰ της χρόνια, φαινόταν μεγαλύτερη, εἶσι γεμάτη, παχειὰ πού ἦταν. Μὰ κείνες εἶχαν πάνω τους κάτι ἀλλοιώτικο, πού τὴν ἔκαμε νὰ σαστίσῃ καὶ νὰ μὴν τολμᾷ νὰ τίς κοιτάξῃ κατάματα. Ἡ μεγαλύτερη τῆς ρώτησε: — Πὼς σὲ λέγε; — Δημητρούλα, ἀπάντησε μὲ σκυμμένο κεφάλι. — Εἶναι μακρὸ, ἀτέλειωτο. Δὲ σὺ φαίνεται, Λιλίκα!

— Οὐ! Καὶ βέβαια. Νὰ τῆς τὰλάξουμε.

— Νὰ τὴ φωνάξουμε Μιμίκα. Συμφωνεῖτε, μαμιά;

— Ἄν θέλῃ καὶ κείνη...

— Τὴ λέτε! Δὲ θὰ τῆς ἀρέσῃ; Πὼς σοῦ φαίνεται... Μιμίκα; Θελεῖς νὰ σὲ φωνάξουμε εἶσι;

— Ἄφου τὸ θέλεις ἐσὺ... ἀπάντησε παίρνοντας θάρρος...

Ἡ Ντόλη ζάρωσε τὰ φρόδια. Πολὺ θάρρος ἔπαιρνε ἡ καινούρια διπρῆτρια. Ἐπρεπε νὰ τὴν κρατᾷ σ' ἀπόσταση.

— Δὲ θὰ μιλάς στὸν ἐνικό. Νὰ τὸ προσέξῃς αὐτό. Τὴ μαμιά θὰ τὴ λές «κυρία». Ἐμεῖς εἴμαστε ἡ «δεσποινὶς Ντόλη» καὶ ἡ «δεσποινὶς Λιλίκα». Κατάλαβες; Ἐλα τώρα νὰ σοῦ δειξῶ τὴν κἀμαρὰ σου, καὶ νὰ σὲ κατατοπίσω στὶς δουλειές.

Χρόνος πλησιάζει πού βρίσκεται ἡ Μιμίκα στὸ ξένο σπίτι. Ἐχει συνειθισθεῖ στὶς δουλειές καὶ στὴ ζωὴ τοῦ μονότονου καὶ ἄσπαστου σπιτιοῦ. Μόνον πού δὲ θαυμάζει πιά οὔτε τὰ πολλὰ τοῦ δωμάτιο, οὔτε τὰ κομψὰ ἐπιπλα. Ὁ νοδὸς της πατάει πολὺ συχνὰ στὸ ἀπλό-φτωχικὸ σπιτάκι τοῦ χωριοῦ της. Καὶ πὶδ πολὺ τὴν ἀγαπημένη της μαννούλα, στὰδερφάκια της. Θυμάται τὴ γλύκα ποδιωθε, δὲν μαζεύονταν τὰ βράδια τοῦ χειμῶνα, στὴν κουζίνα μέσα καὶ κουδέντιαζαν ἢ γελοῦσαν. Ἐπειτα, πὼς στριμωνόταν κάτω, στὸ πάτωμα, σὲ δυὸ στρώματα μπαλωμένα. Ἦταν ὅλα φτωχικά, μὰ ἡ στοργή, ἡ ἀγάπη μεγάλωνε τὴ ζεστασιά τους, ἔκρυβε τὴ φτώχεια καὶ τὴν ἀσχήμα τους.

Ἐνῶ τώρα...

Κοιμόταν σὲ καθαρὸ δωμάτιο, κ' ἔτριγε καλὰ. Μὰ ἐνοιωθε κάθε μέρα καὶ πιότερο, πὼς ἦταν ξένη σ' αὐτὸ τὸ σπίτι. Ἡ κυρία ἦταν βυθισμένη στὴ λύπη τὴν ἀγίατρευτη πού εἶχε νοιώσει ἀπὸ τὸ χαμὸ τοῦ ἀντρός της. Τὴν ἴδια μελαγχολικὴ διάθεση, εἶχε κληρονομήσει κ' ἡ μικρότερη κόρη κ' ἦταν πάντα λιγότερη, σκεπτικὴ, ἀπομονωμένη. Πραγματικὴ «κυρία» ἦταν ἡ δεσποινὶς Ντόλη. Δὲν ἦταν βέβαια κακιά. Μόνον ἔδινε τίς διαταγές μὲ φωνὴ ἀπότομη, ἐπιτακτικὴ. Κι' ἡ φτωχὴ Μιμίκα, δὲν εἶχε καμιά διάθεση νὰ παρακούσῃ...

— Τὸ ἀδερφάκι σου ἀπὸ τὸ χωριὸ, Μιμίκα. Πήγαινε νὰ δῆς τί σὲ θέλει. Καὶ φέρε το πάνω νὰ τοῦ δώσουμε κάτι.

Ἡ διπρῆτρια ἔφυγε. Ὅταν γύρισε στὸ σάλονο ἦταν ἀλλαγμένη: Χλωμή, κομμένη, μελαγχολικὴ. Ἄπλωσε μηχανικὰ κ' ἀρχισε νὰ μαζεύῃ τὰ φλυτζάνια ἀπὸ τὸ τραπέζι.

— Τί ἔχεις Μιμίκα, κ' εἶσαι εἶσι; Γιατὶ δὲν ἀνέβασες τὸ ἀδερφάκι σου πάνω;

— Τί νὰ κάμῃ κ' αὐτό, δεσποινὶς Ντόλη... ἀπάντησε μὲ μιὰ φωνὴ οὐρτῆ, μονότονη.

— Μὰ κάτι ἔχεις; Τί συμβαίνει; Λυγμοὶ ὄγκωσαν τὸ στήθος της καὶ τὰ μάτια της γέμισαν δάκρυα.

— Τί ἔχεις, παιδί μου; ρώτησε ἀνύσυχια ἡ μαμιά.

— Πέθανε τὸ μικρὸ μας κοριτσάκι, κυρία.

Καὶ τὰ δάκρυα ἀρχισαν νὰ τρέχουν ἀκράτητα ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ κοριτσιοῦ. Ὁλόκληρο τὸ σῶμα της συγκλονιζόταν ἀπὸ τοὺς λυγμούς.

Ἀκούμπησε στὸ τραπέζι τὰ γυαλικά.

Ἡ μαμιά κ' ἡ Λιλίκα ἄφισαν τὴ συνειθισμένη τους ἀπάθεια. Σηκώθηκαν, πήραν τὴ μικρὴ καὶ τὴν ἔβαλαν στὸν καναπέ.

Ἡ Ντόλη χάβηξε: Σὰ λίγο γύρισε μ' ἕνα μπουκάλι κολώνια στὸ χέρι. Ἀρχισε νὰ τρίβῃ τοὺς κροτάφους τῆς Μιμίκας.

— Μαμιά! Πηγαινέτε στὸ δωμάτιό σας. Αὐτὴ ἡ σκηνὴ σὰς κάνει κακό. Κι' ἐσὺ Λιλίκα, πήγαινε μὲ τὴ μαμιά. Ὅταν ἡσυχάσει ἡ Μιμίκα θάρθῃ κ' ἐγώ.

Ἐφυγαν. Κι' ἔμειναν οἱ δυὸ μονάχες.

— Ἀφίστε με, δεσποινὶς Ντόλη! Μοῦ πέρασε. Θὰ πάω στὴ δουλειά.

— Δὲν εἶσαι γιὰ δουλειά σήμερα. Θὰ πᾶς νὰ ἡσυχάσῃς.

— Μὰ ὄχι! Δὲν εἶναι ἀνάγκη!

— Ἐέρεις πὼς πρέπει νὰ μ' ἀκούς πάντα. Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ διατάξω. Πήγαινε!

Σηκώθηκε χωρὶς μιλιὰ καὶ πήγε στὴν κἀμαρὰ της. Ἐπесе πάνω στὸ κρεβάτι κ' ἀρχισε νὰ κλαίῃ μὲ ὑπόκιφους λυγμούς. Θεέ μου! Τί δυστυχία, νὰ βρισκεται στὰ ξένα χέρια!

Γιὰ διακόσιες δραχμὲς ποῦδινε στὴ μητέρα της κάθε μῆνα, εἶχε στερηθεῖ ὅλες τίς ταπεινὲς χαρὲς τοῦ σπιτιοῦ της κ' ὅλη τὴ στοργὴ τῆς μαννούλας. Ἀκόμα κ' ἡ λύπη ἢ σημερινή, θὰ τῆς φαινόταν λιγότερο πικρὴ, ἀν τὴν μοιραζόταν μὲ τοὺς ἄλλους. Θὰ παρηγοροῦσε τὴ μαννούλα της καὶ θὰ λιγώστευε ὁ δικὸς της πόνος. Καὶ θὰ παρατεκόταν σὲς στερνὲς ὕρες τοῦ ἀγαπημένου μικροῦ.

Ἐνῶ τώρα, οὔτε νεκρὸ καν δὲν τὸ εἶδε. Δὲν ἤθελε ἡ μητέρα της νὰ τὴν εἰδοποιήσουν παρὰ ἀφου τὸ θάφου. Κι' αὐτὸ τὴν πίκραινε κατάβαθα. Ἐἶσως τὴν ὄρα πού τὸ μικρὸ παράδινε τὴν ὑστατη πνοή του νὰ γελοῦσε. Ὅχι βέβαια σ' αὐτὸ τὸ ἀγέλαστο

σπίτι, μὰ μὲ κάποιο ἐπεισόδιο τοῦ δρόμου.

Εἶναι, τῆς φαίνεται, μονάχη σὲ μιὰ ἐρημιὰ ἀπέραντη. Ἴσκιος τὴν κυκλώνουν ἀπὸ παντοῦ. Φοβάται, τρομάζει, κλαίει δυνατὰ, σπαράκτικὰ. Θεέ μου! Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν λίγη συμπόνια; Ἐτσι μονάχη θὰ δέρνεται στὴ θλίψη καὶ στὴν ἀπόγνωση;

Μὰ ἡ πόρτα ἀνοίγει. Ἀθόρυβα κάποια σκιά πλησιάζει στὸ κρεβάτι. Δυὸ μπράτσα τὴν ἀγκαλιάζουν ἀπαλά στοργικὰ. Καὶ μιὰ φωνή, πρωτόγνωρη, φθάνει σταυτιά της:

— Μιμίκα! Μὴν κλαῖς πιά, παιδί μου!

Εἶναι ἀπίστευτο! Κι' ὁμως, ἡ δεσποινὶς Ντόλη βρίσκεται δίπλα της. Ἐκείνη μιλεῖ μ' αὐτὴν τὴν ἀπαλή, χαδιάρικη φωνή. Ἐὰ μάτια ἐκείνης εἶναι δακρυσομένα. Κάτι γλυκὸ ἀπλώνεται στὴν ψυχὴ τῆς ταπεινῆς δουλίτσας:

— Ἐσεῖς, δεσποινὶς Ντόλη! Γιατὶ ν' ἀνησυχῆστε;

— Δὲ μποροῦσα νὰ σ' ἀφήσω εἶσι, βυθισμένη στὴ θλίψη σου.

— Πονεῖτε λοιπὸν καὶ σεῖς;

Ἄθελα τῆς ἔξφυγε ἡ φράση. Καὶ περίμενε μάλωμα. Ἀλλὰ ἡ Ντόλη κοδύνησε θλιθερὰ τὸ κεφάλι.

— Πιότερο ἀπ' ὅσο φαντάζεσαι, μικρὴ μου. Μὰ βλέπεις τὰ χέλια τῆς μαμμάς καὶ τῆς Λιλίκας. Ἄν κ' ἐγὼ παρασυρθῶ ἀπ' τὴ λύπη, τί θὰ γίνουιν ἐκείνες; Ἐτσι ἀναγκάζομαι νὰ προσφέρω τοὺς ὤμους μου γιὰ νὰ στηρίξεται τὸ σπίτι μας. Στὴν ἀρχὴ αὐτὸ ἦταν κομμάτι δύσκολο. Μὰ τώρα συγῆθισα. Καὶ τὸ βρισκω σχεδὸν γλυκὸ νὰ ὑποφέρω γιὰ ν' ἀπαλλαχθοῦν οἱ ἄλλοι ἀπ' τίς φροντίδες.

— Μὰ δὲ γελάτε ποτέ. Καὶ σὰς νομίζω... σὰς νομίζουν... κακῇ.

— Δὲ γελῶ, ἀλήθεια. Οἱ χαρὲς μου εἶναι βαθύτερες, ψυχικὲς. Μονάχα ὅποιος βρίσκεται στὴ δικὴ μου θέση μπορεῖ νὰ μὲ νοιώσῃ. Ὅσο γιὰ κακῇ... Γιατὶ μὲ νομίζεις εἶσι;

— Εἶμαι καυτὴ, ξέρετε... Ἀγράφω χωριατοπούλα... Μὰ τώρα, πού μου μιλήσατε εἶσι, κατάλαβα πὼς εἶσθε πολὺ καλὴ μὰ δὲ φαίνεσθε. Ἡ φωνὴ σας μονάχα, ἡ συμπόνια πού δειξάτε μὲ παρηγόρησε. Ἀλήθεια, στέγνωσαν τὰ δάκρυα. Κι' ἀπ' τὴν ψυχὴ τῆς ἔφυγε κείνο τὸ βάρος τὸ ἀβάσταχτο, πού τὴν πλήγωνε τόσο βαθιά. Νοιώθει τώρα, πόσο εἶναι γλυκὸ, νὰ σκύβῃ πάνω σου ἕνας ξένος, νὰ μοιράζεται τὴ θλίψη σου, νὰ σοῦ χαρίζῃ τὴν συμπόνια του. Καὶ τὸ σπίτι τοῦτο τὸ μεγάλο ἔπαφε νὰ τῆς φαίνεται, σὺν ἄλλοις, ξένο.

Ὅχι βέβαια σ' αὐτὸ τὸ ἀγέλαστο

ΚΑΛΟΘΥΜΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΚΟΘΥΜΗΤΑ ΤΑ ΚΕΡΑΣΙΑ

Ἐνα ἀπὸ τὰ πιὸ καλοθύμητα περυσιατικὰ τῆς παιδικῆς ζωῆς μου, εἶναι καὶ τὸ μάθημα πού μοῦ ἔκανε ὁ πατέρας μου μὲ τὰ κεράσια, καὶ νὰ πῶς:

Ἐκεῖ πού ἀποτρώγαμε τὸ μεσημεριανὸ φαί μας, οἱ γονεῖς μου κ' ἐγώ, εἶδα τὴ μητέρα μου νὰ σηκωκωθῇ ἀπὸ τὴ θέση της, νὰ πάῃ στὸ διπλανὸ δωμάτιο, καὶ γυρίζοντας, νὰ κρατᾷ στὰ χέρια της ἕνα βαθὺ πιάτο γεμάτο κεράσια.

Αὐτὸ ἐνῶ τὸ ἀπίθωνε στὸ τραπέζι, εἶπε γλυκόλαλα: «Καὶ τοῦ χρόνου κεράσια!» — σὺν πρωτόφαντο φροδοτῷ γιὰ τὴν ἐποχὴ — «Καὶ τοῦ χρόνου!» ἀντιφώνησε ὁ πατέρας μου μὲ τὴ μεταλλικὴ φωνὴ του.

Ἐγώ, βλέποντας τοὺς ὄραιοις ἐκείνους καρπούς μὲ τὸ ἰδιαίτερό τους χρώμα τὸ κερσὶ, καὶ πού ἔχουν τραγανὸ σάρκωμα, γεμάτο γλυκοῦς καὶ δροσεροῦς χυμούς, ἔξεφώνησα ἄθελα ἕνα ἄαα!...

Ἐκτύπησα ἀπὸ χαρὰ τὰ χέρια μου, καὶ ἀμέσως ἔνωσα κάτι σὺν γαργάλημα μέσα στὸ στόμα μου, πού τὸ ἔκανε νὰ γεμίσῃ ἀπὸ τὴ νόστιμη ἐκείνη γλύκα, πού μὰς δίνει τὸ ἀντίκρουσμα καρποῦ γλυκοῦ, ἢ νόστιμου φαγητοῦ. Ἀνασηκώθηκα ἀπὸ τὸ κάθισμά μου καὶ ἀπλώσα σ' αὐτὰ μὲ λαχτάρα τὰ χέρια μου.

Μὰ τὸ κίνημά μου τὸ ἀντίκοψε ὁ πατέρας μου μὲ ἕνα:

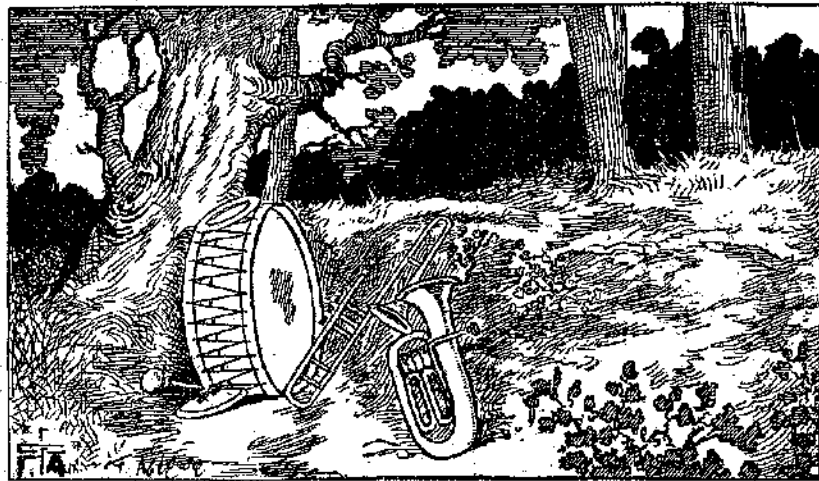
— Στάσου καὶ μὴ βιάζεσαι, γιὰτὶ ἔχουμε πρῶτα ἄλλη δουλειά, κύριε Παναγιῇ — εἶσι μ' ἔλεγε δὲν ἤθελε νὰ μὲ πάρῃ στὸ ἄσπελο. — Ἀπὸ σήμερα μὲ τὰ φρούτα, θὰ σοῦ κάνω ἀριθμητικὴ, εἶναι πιά καιρὸς, ἀφου περπατᾷς στὰ ἑπτὰ, καὶ θὰ εἶχες πᾶει σχολετο ἀπὸ τὸν Σεπτέμβρη πού μὰς πέρασε, ἀν δὲν ἀρρώσταινες τότε βαριά. Θὰ πᾶς ὁμως τοῦτον πού μὰς ἔρχεται, καὶ γιὰ νὰ κερδίσουμε λίγο ἀπὸ τὸν χαμένο καιρὸ, ἀρχίζουμε ἀπὸ σήμερα τὸ μάθημα.

Μιλώντας, ἔβαλε μπροστά μου ἕνα καθαρὸ ρηχὸ πιάτο, καὶ μέσα σ' αὐτὸ ἀρχισε νὰ ρίχνῃ ἀπὸ τὰ κεράσια μετρώντάς τα, ἕνα, δυὸ, τρία, ὡς τὰ δέκα.

Τὰ ἴδια τὰ ξαναμετρήσαμε μαζὶ δυο-τρὶς φορές, ὕστερα μὲ ἄφησε νὰ τὰ μετρήσω καὶ μοναχός μου, καὶ σὺν τὸ ἔκανα χωρὶς λάθος, μοῦ εἶπε νὰ φάω ἕνα ἀπ' αὐτά.

Ἄμα τὸ ἔφαγα, μ' ἔβαλε πάλι νὰ μετρήσω πόσα εἶχα στὸ πιάτο, καὶ μετρώντας τα, τὰ βρήκα ἕννια.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝ

Μερικοί μουσικοί άφησαν εδώ τα όργανά τους και αναπαύονται. Πόσους βλέπετε :

(Άνοιξιμήτη από Γεωργίου Αβέρωφ)

Τότε μου έδωσε να καταλάβω, πως όταν πάρουμε και φάμε ένα από τα δέκα, μένουν έννιά, πως μένουν όκτώ, άμα πάρουμε και φάμε ένα από τα έννιά, και έφτά άμα πάρουμε ένα από τα όκτώ. Έτσι έγινε ως που έφαγα και το τελευταίο κεράσι.

Σάν άδειασε το πιάτο, με έβαλε να πάρω άλλα δέκα μοναχός μου, και να τα μετρήσω πάλι, όπως είχε μετρήσει εκείνος τα πρώτα.

Αφού τα μέτρησα, μ' άφησε να τα φάω, κι' έδω τελείωσε το πρώτο μάθημα, που για μένα ήταν ένα καινούργιο παιχνίδι.

Η αριθμητική με τα κεράσια μου άφησε μιά τόσο βαθεία και ευχάριστη έντύπωση, που δεν έβλεπα πότε να ξανάρθη ή ώρα του βραδυνού φαγητού για να ξαναγίνη το μάθημα.

Συλλογίστηκα όμως, πως το βράδυσμα θάργουσε, και πως πριν απ' αυτό είναι το απόγεμα, που έτρωγα πάντα μιά φέτα ψωμί με ένα κομματάκι τυρί, ή άλειμμένη με γλυκό.

Γι' αυτό ζήτησα από τη μητέρα μου, αντί του τακτικού απογεματινού, να μου δώσει δέκα κεράσια για να μάθω, όπως της είπα, πού καλά το μέτρημα και να το κάνω το βράδυ στον πατέρα μου χωρίς λάθος.

Όταν εκείνη μου τα έδωσε στο πιάτο, τα μέτρησα ένα-ένα, και αφού τα βρήκα τόσα, άρχισα να τα τρώω, έπειτα της ξαναζήτησα άλλα δέκα μιά δεν μου έδωσε, γιατί, καθώς μου είπε, τα πολλά φρούτα φέρνουν άρρώστεια στην κοιλιά των παιδιών, κι' αν τάηθελα μόνο για το μέτρημα, μπορούσα να το κάνω με τα κουκούτσια.

Ακολούθησα τη συμβουλή της και

για πολλή ώρα μετρούσα με τα κουκούτσια. Το βράδυ όταν ήρθε ο πατέρας μου, έτρεξα και του είπα με χαρά πως έμαθα και μετρώ καλά ως το δέκα.

— Αυτό θά το δοίμε τώρα που θά καθήσουμε στο τραπέζι, μου είπε γελώντας.

Όταν ήρθε ή ώρα του φρούτου, ο πατέρας μου μου έβαλε κεράσια στο πιάτο μετρώντας τα ένα-ένα, και αφού τα μέτρησα κι' εγώ, μου είπε να τα φάω.

Το ίδιο αυτό μάθημα-παιχνίδι γινόταν πέντ' έξη ακόμα μέρες, μεσημέρι βράδυ από τον πατέρα μου, και το απόγεμα το έκανα μοναχός μου.

Σάν έμαθα καλά το μέτρημα ως τα δέκα, φθάσαμε και ως τα είκοσι, κι' ακόμη, μ' έμαθε να μετρώ ως τα δέκα, δύο δύο, τρία τρία, τέσσερα τέσσερα, πέντε πέντε, και μαζί μ' αυτά μ' έμαθε, πως αν μετρήσουμε πέντε φορές από δυο κάνουν δέκα, και τρεις φορές από τρία κι' ένα ακόμη, κάνουν πάλι δέκα.

Έπειτα μ' έβαζε και χώριζα τα δέκα από δυο δυο, από τρία τρία, κι' έμενε ένα, από τέσσερα τέσσερα κι' έμεναν δυο, κι' έτσι χωρίς να το καταλάβω απ' εκείνη την ήμερα, πρώτα με τα κεράσια κι' άργότερα με τα βερύκοκκα, έμαθα το μέτρημα των αριθμών, κι' ακόμη να κάνω πρακτικά τις τέσσερις πράξεις της αριθμητικής με λίγους αριθμούς.

Ύστερα από λίγες μέρες, μου πήρε πλάκα με ίσα χαράκια από την μιά μεριά και από την άλλη με όριζόντια και κάθετα, που έκαναν έτσι τετραγωνάκια, και μέσα σ' αυτά μου έγραφε με κοτυλί τοις αριθμούς ά-

πό το ένα ως το δέκα, και μου έδειξε πως να τους ξαναγράφω μόνος μου στα παρακάτω τετραγωνάκια.

Όταν άρχισα να τους γράφω νόμιζα πως πίσω απ' αυτούς ήταν κρυμμένα άνόλογα κεράσια και βερύκοκκα, που σε λίγο θά ξεπρόβαλαν.

Αφού έμαθα καλά να γράφω τοις αριθμούς ως τα δέκα, σιγά-σιγά προχώρησα με τη βοήθεια του πατέρα μου και ως τα διακόσια.

Άργότερα μου πήραν κι' ένα άλφραθητάριό μ' αυτό ή μητέρα μου, μ' έμαθε τα είκοσι τέσσερα γράμματα και το συλλαβισμό.

Τα γράμματα όμως για να τα μάθω κοπίασα: δεν ήταν σαν τοις αριθμούς, που τοις έμαθα παίζοντας με τα κεράσια.

Έτσι όταν ήρθε ο Σεπτέμβριος για να πάω στο σχολείο, ήξερα να διαβάζω, να μετρώ, να γράφω τοις αριθμούς ως τα διακόσια, και να κάνω πρόσθεση, άφαιρηση, πολλαπλασιασμό και διαίρεση με το νοι, ως τα είκοσι.

Την πρώτη ήμερα, που με πήρε ο πατέρας μου από το χέρι για να με πάη στο σχολείο, στο δρόμο μου είπε, να κοιτάζω πάνω σε κάθε ξύλινη πορτα κάτω βαθυγάλαξες τετράγυνες πλακίτσες που είχαν αριθμούς με άσπρο χρώμα και να του τοις λέω.

Άρχισα να τοις προσέχω, κι' ως που να πάμε στο σχολείο που ήταν μακριά από το σπίτι μας, πάνω κάτω ένα τέταρτο της ώρας, δεν θυμάμαι να λάθωσα σε κανέναν.

Με την άπασχόληση αυτή, φθάσαμε χωρίς να το καταλάβω στην ξύπορτα του σχολείου.

Το σχολείο ήταν ιδιωτικό σε κεντρικό μέρος κι' ο δρόμος που περνούσε μπροστά από την είσοδό του, το χώριζε από ένα μεγάλο δημοτικό κήπο, γεμάτο δέντρα κι' άλλα φυτά. Ο Διευθυντής του σχολείου που μας έδέχθη, ήταν ένας μεσόκοπος άνθρωπος, ψηλός, με μαλλιά κατσαρά που είχαν άρχισει να σπρίζουν.

Πρώτησε τον πατέρα μου αν με πήγαινε για πρώτη φορά σχολείο.

— Ναι, αλλά ξέρει και διαβάζει, και μετράει ως τα διακόσια. Και του εξήγησε πως πρώτα από τα γράμματα, με είχε μάθει την αριθμητική, και με ποιά τρόπο.

Ο Διευθυντής άκουοντάς τον χαμογέλασε, είπε πως εβρισκε την μέθοδο με τα κεράσια πολύ καλή, δεν μπορούσαν όμως να τη χρησιμοποιήσουν στα σχολεία, γιατί έπρεπε να είναι σχολεία και μανάδικα μαζί.

(Το τέλος στο ερχόμενο)

ΠΑΝΑΓ. ΣΕΦΕΡΑΝΗΣ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από MARK TWAIN

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Σε όλα αυτά φταίει ο πατέρας του; συνέχισε. Δεν έγινα παρά μονάχα άρχάγγελος, εγώ που προοριζόμουν να γίνω Πάπας. Ο πατέρας του φταίει που δεν έγινα Πάπας.

Ο βασιλιάς κουνήθηκε στον ύπνο του. Αθήρυθα έτρεξε κοντά του ο έρμητης, γονάτισε μπροστά στο στρώμα του και έσκυψε το κεφάλι πάνω από το κοιμισμένο παιδί. Ο Έδουάρδος κουνήθηκε και πάλι, άνοιξε τα μάτια του, μα την ίδια στιγμή τα ξανάκλεισε και ή ήρεμη άναπνοή του έδειχνε πως είχε πάλι κοιμηθεί βαθεία. Ο έρμητης έμεινε λίγα λεπτά άκούοντος στην ίδια θέση και τον παρατηρούσε προσεκτικά. Ύστερα σιγά-σιγά σηκώθηκε κι' άπομακρύνθηκε ψιθυρίζοντας:

— Είναι περασμένα μεσάνυχτα. Μπορεί να φωνάξη και να βρισκεται κανείς κοντά να τον άκούση.

Άρχισε να ψαχουλεύη σ' όλες τις γωνιές και να μαζεύη ό,τι κουρέλια και παλιόσκονια εβρισκε. Ύστερα πλησίασε το στρώμα του βασιλιά, και με μεγάλη έπιτηδειότητα, δίχως να ξυπνήση το παιδί, του έδεσε σφιχτά τα δύο πόδια. Μετά προσπάθησε να του δέση και τα χέρια του, μα το παιδί τραβούσε πότε το ένα πότε το άλλο, την ώρα που δοκίμαζε να τα τυλίξη με το σχοινί. Εκεί όμως που είχε άπελπισθεί σχεδόν έντελώς πως θά τα κατάφερνε, ο Έδουάρδος σταύρωσε τα χέρια του μονάχος του στο στρώμα. Το άλλο δευτερόλεπτο ήταν κιόλας δεμένα. Ύστερα ο έρμητης έδεσε μ' ένα κουρέλι τα σαγόνια του παιδιού και έκανε ένα σφιχτό κόμπο ψηλά στο κεφάλι του. Και όλα αυτά τόσο σιγά, προσεκτικά και επιδέξια, που ο μικρός εξακολούθησε να κοιμάται δίχως να ξυπνήση διόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ' Βοήθεια, Χένδον!

Ο γέρος σύρθηκε έρποντας σαν τη γάτα και έφερε κοντά στο στρώμα του παιδιού τον πάγκο μαζί μ' όλα του τα σύνεργα. Εκάθησε στον πάγκο, έτσι που ή μορφή του από το ένα πλευρό φωτιζόταν απ' την φωτιά που έκαιε στο τζάκι, κι' από το άλλο ήταν ελότεια βυθισμένη στη σκιά. Είχε καρφώσει τα άγριεμένα μάτια του επάνω στο κοιμισμένο άγόρι και το παρατηρούσε προσεκτικά, δίχως να έχη συναίσθηση της ώρας που περνούσε.

Εξακολουθούσε με φανερή ευχαρίστηση να άκονίζη το μαχαίρι του μουρμουρίζοντας και χασκογελώντας.

Έτσι όπως ήταν σκυφτός, ή στάση του κι' ή έκφρασή του τον έκαναν να μοιάξη με μιά πελώρια άράχνη που άπολαμβάνει, βλέποντας την άμοιρη μυγίτσα που μπλέχτηκε στα δίχτυα της. Κοίταζε μπροστά του βυθισμένος στην άπόλαυση αυτήν, όταν άξαφνα αντίληφθηκε πως τα μάτια του παιδιού ήταν ερθάνοιχτα και τον κοιτάζαν με τρόμο, αυτόν και το μαχαίρι. Ένα διαβολικό χαμόγελο παραμόρφωσε το πρόσωπό του και δίχως να κουνήθη καθόλου

«Κι' άρχισε να άκονίζη το μαχαίρι». (Σελ. 386, στ. γ.)

ή να πάψη το τρόχισμα του μαχαίριού, ρώτησε:

— Γιέ του Έρρίκου του Η', έκανες την προσευχή σου;

Ο βασιλιάς δοκίμασε να λύση τα δεσμά του, μα παιδεύτηκε μάταια. Απ' το σφιχτοδεμένο στόμα του δεν μπόρεσε να βγάλη παρά ένα πνιγμένο βογγητό κι' αυτό ο έρμητης το θεώρησε γι' άπάντηση στην έρώτησή του.

— Όστε λοιπόν προσευχήθηκες; Έ, τότε προσευχήσου άλλη μιά φορά. Πες την προσευχή των μελλοθανάτων.

Ο βασιλιάς άνατρίχιασε σύγκορμος και το πρόσωπό του χλωμίανε. Προσπάθησε και πάλι να έλευθερωθη απ' τα σχοινιά που τον τύλιγαν, γυρίζοντας πότε από το ένα πότε από το άλλο πλευρό, και βάζοντας όλη την δύναμή του για να χαλαρώση τα δεσμά του. Ο γέρος τον παρατηρούσε με ίκανοποίηση κουνώντας επιδοκιμαστικά το κεφάλι του. Εξακολουθούσε να άκονίζη το μαχαίρι μ' όλη του την ήσυχία και μουρμούριζε:

— Ε, άνοιξτε! Άνοιξτε γρήγορα, που να πάρη ή όργη!

— Οι στιγμές είναι πολύτιμες. Δεν σοβ μένουν πολλές άκόμη. Πες την προσευχή των μελλοθανάτων.

Ο βασιλιάς έβγαλε ένα βαθύ κι' άπελπισμένο βογγητό και σταμάτησε τις μάταιες προσπάθειές του. Είχε λαχανιάσει: δάκρυα είχαν πλημμυρίσει τα μάτια του και έτρεχαν στα μάγουλά του, μα το άξιολύπητο αυτό θέαμα δεν προκάλεσε ούτε την ελάχιστη συγκίνησή στον άίμοόδρο γέρο.

Είχε άρχισει κιόλας να χαράξη ή έρμητης είδε πως πλησίαζε ή ήμερα και είπε γοργά και κάτω άνυπόμονα:

— Δεν θά μπόρεσω ναπολαύσω πολλήν ώρα άκόμη αυτό το θέαμα. Η νύχτα πάει να τελειώση. Για μένα πέρασε δλόκληρη σαν μιά στιγμή, και όμως θά μπορούσα ένα χρόνο δλόκληρο να άπολαμβάνω τον θριαμβό

μου. Έ, σύ, γιέ του άθεου πατέρα σου, κλείσε τα μάτια σου αν δεν θέλεις να ίδης...

Η γλώσσα του άρχισε πάλι να μπερδύεται. Ο γέρος έπεσε γονατιστός με το μαχαίρι στο χέρι και έσκυψε πάνω από το παιδί που άγκομαχούσε.

Άκου! Φωνές άκούστηκαν απέξω! Το μαχαίρι έπεσε από τα χέρια του τρελλού έρμητη, έριξε γοργά μιά προβιά πάνω από το κεφάλι του Έδουάρδου και τινάχθηκε όρθιος τρέποντας. Οι όμιλλες άκούόταν πλησιέστερα, έμοιαζαν σαν να καυγάδιζαν δυο-τρεις άνθρωποι μεταξύ τους θυμωμένοι. Ύστερα άκούστηκε θόρυβος πάλης και φωνές που ζητούσαν βοήθεια και βήματα ανθρώπων που άπομακρύνονταν τρέχοντας. Τηνέλλη στιγμή άκούστηκε δυνατά χτυπήματα στην πόρτα και μιά φωνή φώναζε άνυπόμονα:

— Ε, άνοιξτε! Άνοιξτε γρήγορα, που να πάρη ή όργη!

Η φωνή αυτή άντηχησε σαν την γλυκύτερη μουσική σταυτιά του με-

κρού βασιλιά. Γιατί ήταν ή φωνή του Μιλς Χένδον!

Ο έρμημίτης έτριξε τα δόντια του από την αγανάκτησή του και βγήκε γοργά από το καμικάκι, τρέχοντας προς την έξορτα. Σε λίγο το παιδί άκουσε την ακόλουθη συνομιλία:

— Προσκυνώ, γέροντα μου, πού είναι το παιδί; Το παιδί μου;

— Πουδ παιδί, άρχοντά μου;

— Πουδ παιδί; Μη λές φέμματα, καλόγερε, και μήν κοιτάς να μου ξεφύγης. Δέν έχω κέφι γι' άστειά. Απόξω από το κελλί σου βρέθηκα πρόσωπο με πρόσωπο με τους παλιανθρώπους που υποφιαζόμουν πώς μου τ' άρπαξαν. Τους άνάγκασα να μου μαρτυρήσουν την άλήθεια και μου όμολόγησαν πώς τους είχα ξεφύγει και πώς παρακολούθησαν τα ίχνη του ως εδώ.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑΙ-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΛΑ ΚΑΝΕΙΣ ΤΑ ΣΥΝΗΘΙΖΕΙ

Αγαπητοί μου,

Ο ΣΟΙ έρχεστε, όσοι ήρθατε έστω και μία φορά, στο γραφείο της «Διαπάλασης» ξέρετε πώς ο δρόμος μας —ή οδός Εδριπίδου— είναι άπό τους πιο θορυβώδεις και παραζαλιστικούς. Τα Σαββατόβραδα μάλιστα, καταντά κι' αδιάβατος. Καροτσάκια με φρούτά και λαχανικά, δεξιά κι' άριστερά σε διπλούς στίλους, και κάρρα, κι' αυτοκίνητα, και τράμ, και ποδήλατα, και κόσμος, κόσμος που φωνίζει. Πού να περάσης, πού να σταθής, πού να μελήσης! Διαγκωνίζεσαι, σπρώχνεσαι, σκοντάφτεται, ένή οι φωνές των πουλητών σε ξεκουφαίνουν. Είναι, βλέπετε, πολύ κοντά στην Άγορά. Και φυσικά, ή Άγορά μιάς μεγαλούπολης σαν την Αθήνα, δέν μπορεί παρά να ξεχειλίξη και στους γειτονικούς δρόμους όπως είναι ο δικός μας...

Λοιπόν, οι επισκέπτες μου άπορούν πολύ πώς μπορώ να ζω και να εργάζομαι μέσα σε τόσο θόρυβο. Άλήθεια, το γραφείο μου είναι ψηλά—το ξέρουν όσα Διαπλασούπουλα άνδρηχάν τον πενηνταπέντε σκαλιά του—πάντα όμως ο θόρυβος φθάνει, και μάλιστα τώρα το καλοκαίρι που όλα τ' άπαράθυρα είναι άνοιχτά. Οι επισκέπτες μου τον άκουσε σά γάταν ακόμα στο δρόμο. Και μόνο εγώ δέν τον άκούω κι' εργάζομαι τόσο ήσυχα, σά να βρίσκoμαι και σε μία έσοχη. Γιατί, άπλωστάτα, τον έχω συνηθίσει. Δέν μου κάνει καμιά έντύπωση. Είναι σά να μην υπάρχη...

Δέν σοβλέω, όταν κροτή πολύ δυνατά κανένα ποδήλατο,—και ξέρετε τί φοβερούς χρεμετισμούς αφήνουν αυτά τα αιδεράλογα—όταν παρακουνούζει το τράμ, ή όταν τυχαίνει κανένας πουλητής με πολύ έξεϊτα φωνή, προσέχω μιά στιγμή και διακόπτομαι. Άλλά όταν ο θόρυβος, ο μεγάλος αυτός θόρυβος, είναι, να πούμε, ενιαίος, όμοιομορφος, χωρίς ξάφνικους ήχους, δέν μ' ένοχλεί καθόλου. Γράφω, διαβάζω, σκέπτομαι, όπως και την Κυριακή που όλα είναι κλειστά, ή όπως τη νύχτα, που κάθε θόρυβος παύει και μόνο κάπου-κάπου περνά κανέν' αυτοκίνητο, ή κανένας μεθυσμένος τραγουδιστής. Έ, τότε πάλι διακόπτομαι. Γιατί ο θόρυβος, ο κρότος, ο ήχος είναι ένας και ξεχωρίζει μέσα στη σιωπή. Άλλά περιμένω ως να περάση—ναί, ο μεθυσμένος άργεί καμιά φορά,—κι' εξακολουθώ.

Σήμερα ίσα-ίσα μιλούσα γι' αυτό το πράγμα μ' ένα φίλο μου που μόλις ήρθε από την επαρχία όπου έλειπε χρόνια.

— Ποτέ δε φανταζόμουν, μου είπε, πώς θά σ' έβρισκα σε μιά τέτοια γειτονιά! Έγώ δέν θά μπορούσα να ζήσω ως μέσα ούτε μισή ώρα.

— Έχεις λάθος, του άποκρίθηκα. Θά μπορούσες και ού-δσο μισή κι' εγώ, γιατί θά συνήθιζες σε μισή ώρα.

— Σε μισή ώρα; τί λές; Ούτε σε μισόν αιώνα!

— Άκου που σου λέω! Όλα κανείς τα συνηθίζει. Κατά τον άνθρωπο, έννοείται, και κατά το πράγμα. Άλλος συνηθίζει άργότερα κι' άλλος γρηγορώτερα. Άλλο πράγμα συνηθίζεται εύκολώτερα κι' άλλο δυσκολώτερα. Στο τέλος όμως όλοι οι άνθρωποι συνηθίζουν όλα τα πράγματα. Και τα πιο βασανιστικά, τα πιο φοβερά, τα πιο άνυπόφορα. Μου φαίνεται—μ' ή γαλάση—πώς κι' ο Τάνταλος άκόμα, κι' ο Σιουφος, κι' οι Δαναΐδες θά συνηθισαν, μετά καιρό, την τιμωρία τους στον Άδη και κατόπι δέν θά τους έκανε έντύπωση. Άν οι θεοί ήταν πιο σκληροί, θά τους άλλαζαν κάθε τόσο τιμωρία. Κι' αυτό θάταν το άνυπόφορο. Άλλά το εξακολουθητικό, το όμοιο, συνηθίζεται κι' υποφέρεται. Όπως τώρα συνηθίσεις και σά, σε λιγώτερο από μισή ώρα, το θόρυβο του δρόμου μου!..

Διαμαρτυρήθηκε ζωηρά:

— Έγώ; μ' άχει!

— Ναί, ναί! Γιατί δέν σε βλέπω πιά να ένοχλείσαι και να βουλώνης ταυτιά σου όπως στην άρχή, που ήρθες. Έπαψε ο θόρυβος; λιγώστεψε; Καθόλου! Μόνο σά τον συνηθίσεις,

ώστε να μή σου κάνη πιά τόσο φοβερά έντύπωση. Φαντάσου τώρα να καθόσουν εδώ-μέσα, σαν και μένα, ώρες, ήμέρες, μήνες, χρόνια!..

— Ίσως...

— Όχι ίσως, αλλά βεβαίωτα. Σημείωσε ότι ο θόρυβος είναι άπό τα όχληρά που συνηθίζονται γρηγορώτερα. Γι' αυτό ποτέ δέν είδα άνθρωπο να φεύγει από ένα σπίτι γιατί είναι κοντά στην Άγορά ή γιατί έχει δίπλα του φανατζίδικο ή μαρμαράδικο. Νά, ίδες γύρω-γύρω πόσα σπίτια, όλα ψηλά, κι' όλα γεμάτα! Είδα μόνο ανθρώπους να μην θέλουν έξαρχής να καθήσουν σε μιά κεντρική, πολυθρόνη γειτονιά, και να προτιμούν τις άποκέντρες, και νάχουν την ήσυχία τους. Άλλ' αυτοί δέν ξέρουν πώς την ήσυχία τους μπορούν εξαίρετα να την έχουν παντού. Φτάνει νάχουν λίγη ύπομονή, ως να συνηθίσουν. Γιατί... όλα κανείς τα συνηθίζει!

Δέν ξέρω τώρα αν ο φίλος μου πείστηκε, ή αν έφυγε με την ιδέα πώς, για να μπορώ να εργάζομαι μέσα σε τέτοιο θόρυβο, είμαι κάτι έξαιρετικό. Σας βεβαίω όμως πώς είμαι όμοιος με όλους τους ανθρώπους. Καθένας στη θέση του θά συνήθιζε και θά μπορούσε. Έκτός πιά αν ήταν από κείνους—και κί ξέρω μερικά παιδιά—που τότε τους φταίει το ίδιο και τότε καινο, κι' όλο βρίσκουν προφάσεις για να μην εργάζονται...

Σας άσπάζομαι. ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΔΑΚΡΥ

Μ' όλη την πίεση του καρπού που γένθησε τ' άχειλι, Φεύγαν, αφήνοντας μακριά τον Κήπο τον λαμπρό. Η νοσταλγία σήκωνε το χέρι τ' άλωφδο στον άπνο Παράδεισο χαιρετισμό να στείλη.

Ο Άρχάγγελος φλογόβολος στη μαρμαρένια Πύλη Με βλέμμα γοργοκίνητο με κάτασπρο φρεσό, Τους κοίταζε. Στο μάτι του δάκρυ είχε κεντηρό. «Φτωχά παιδιά» ψιθύρισε «άφήστε μας σαν φίλοι,

Φύγτε! Όμως ο Θεός για την κικρήν οδόνη. Τα δάκρυα για παρηγορία, για βάλασμα σάς δίνει, Όταν πολύ κονέσετε σε δρόμο της Ζωής.

Εδώ, να κλάψη; Λευτεριά δίνει το κλάμα εσύς. Είπε. Κι' άπάνω στον Άδάμ, που τ' ουρανού τα μάκρη Κοιτούσε, ή Εδα έριξε το πρώτο, ανθρώπου, δάκρυ!.. (Άν' τ' ό Γαλλικό) ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΑΡΟΜΗΤΩΝ

Σ' ΕΝΑ ΠΑΙΔΑΚΙ

Γεννήθηκες με της αύγουλας τη θροσιά του Άπριλιού μιά μαγεμένη ώρα, και σκόρπισες τριγύρω τη χαρά άλιμονο! για να την πάρης πίσω τώρα.

Ήσουν έν' άγγελούδι, άπ' του ουρανού φεγγάτο τα ήλόχαρα τά μέρη, κι' ήταν γεμάτο... γοήγορα εκεί άπονο χέρι πάλι να σε φέρη.

Κι' ένα βραδάκι έσβυσε άπαλά κάθε πνοή άπ' τα χλωμά σου χείλη, όπως μαδούν και χάνονται γοργά τα δροσφα τριαντάφυλλα τ' Άπριλη. Έρμην

ΣΚΕΨΕΙΣ

Είναι ένα μελαγχολικό σούρουπο μιάς άνοιχιάτικης βραδυάς. Η βροχή με χοντρές σάλες χτυπά τα τζάμια. Καθισμένη σε μιά πολυθρόνα κουβεντιάζω με τον εαυτό μου. Κι' οι σκέψεις μου, ή μιά πίσω άπ' την άλλη, περνούν άργά και μονότονα άπ' το μυαλό μου.

Σκέψεις διάφορες: για τις γιορτές που δροχονται και περνούν σαν τα σύννεφα. Για τα περασμένα και για τα τωρινά. Και για το μέλλον, που καθέννας μας όνειρεύεται όρατο, πλούσιο σε πραγματοποιήσιμες ύποσχέσεις.

Την ώρα αυτή τη νυχτερινή, που ή βροχή χτυπά τα τζάμια, είναι όρατο πράγμα να μένη κανείς με τη σκέψη του. Είναι ένας σύντροφος πιστός, άδελφικός. Η σκέψη μοιάζει σαν κάτι άπαράκλητο, σίς ώρες της άνιης μας τις θλιβερές και μονότονες, κάτι που μ' άνακουφίζει. Είναι σαν ένα μαγικό βοτάνι που μ' άρχίζει λίγες στιγμές λησμοσύνης.

Βρέχει, και τ' όνειροκόλημα εξακολουθεί ένώ οι ώρες κυλούν, κυλούν ορθμικά.

Παρήγορος Άγγελος

ΟΤΑΝ Η ΦΥΣΗ ΕΥΠΝΑ

Σήμερα ξύπνησα πολύ πρωί. Βαρέθηκα να καθομαι βουβός σε κρεβάτι. Σηκώθηκα, ντύθηκα κι' άνοιξα το παράθυρο. Ένα άπαλό άεράκι ήρθε και μου χάιδεψε το πρόσωπο κι' ύστερα μπήκε μέσα και κούνησε την κουνοπιέρα μου. Λές κι' ήθελε να καλημερίση και τ' άψυχα που ήταν μέσα και να τους πη;

Δε βλέπετε έξω, είναι χαρά Θεού. Τι κοιμάστε;

Η άνατολή μόλις κήρε να ροδίση. Κλείνω τα μάτια μου ήδονικά κι' άναίνω βαθιά. Μιά άπέανη έντύχια είναι χυμένη μέσα μου... Δέν ξέρω κι' εγώ πώς θα καθόμουνά έτσι, όταν άκουσα έξω, από μακριά, τη φωνή του μονάβη που όλο και δυνάμωνε όσο πλησίαζε.

Ο ήλιος έχει ρίξει τις πρώτες δειλές άχάνες του στην κορυφή του Πηλίου. Η ώρα περνά. Η κίνηση σιγά-σιγά έρχεται να νικηθεί από τη γλυκιά ή ρμμία, ή βοή της πόλης τη σιγαλιά της νύχτας.

Τα πουλιά πετούν ξεκούραστα και χαρούμενα στον καταγάλανο ουρανό.

Οι πουλητές όλο και γίνονται περισσότεροι!

Ο ήλιος πιά λάμπει χαρούμενα, δίνοντας μιά άλλόκοτη, καθάρη άνοιχιάτικη λάμψη στην πόλη.

Έξαφνα άκούω τη μαμμά να με φωνάζη!

— Όρα για το σχολείο! Τι κάνεις, χατέβεις;

Συμματεύω γοήγορα-γοήγορα τα βιβλία μου και φεύγω τρέχοντας και χορτασμένος πιά από την πρωινή χαρά της φύσης.

Ταξιδιώτης

ΚΥΡΑ - ΑΕΝΗ

Ήταν μιά συμπαθητικά γριούλα ή Κυρά-Αένη και πολλές φορές έκανα παρέα μαζί της. Στο πρόσωπό της ζωγραφίζονταν ή κούραση της ζωής, μά κι' όλη ή καλοσύνη της.

Λέγανε πώς ήταν πολύ φτωχή, λέγανε ακόμη πώς το λογικό της είχε σαλέψει, κι' ατία ήταν ή κακιά θάλασσα. Της ρούφιζε, έντρα, παιδί, και το βίος τους, το καίκι.

Κι' από τότε ή γριούλα ζούσε όλο-μόναχη, με μόνη συντροφιά τα λουλούδια της και το πλέξιμό της.

Θυμάμαι πώς κάθε πρωί που πηγαίναμε στο μπάνιο, τη βρίσκουμε με την κάλτσα στο χέρι. Έπλεκε, έπλεκε.

— Καλήμέρα, Κυρά-Αένη.

— Καλώς τ' άνοίξιμα μου. Βγήκατε για περίπατο;

— Όχι, για μπάνιο.

— Στην εδή μου, παιδιά μου.

Ήξερα πώς με ξεχώριζε άπ' τις άλλες, και σά σουρούπωνε, πήγαινα πάντα κοντά της. Καθόμουνά πλάι της.

Ένώ έπλεκε, μ' ή μιλούσε για την περασμένη ζωή της, κι' εγώ της έμπιστευόμουν, σε σε φίλη, τα μελούμενα όνειρά μου.

Μά έκείνες οι ώρες κυλούσαν γοργά, βραδυάζα; και με λύπη μου την άφηνα για να γυρίσω σπίτι.

Θυμάμαι ακόμη, πώς τη βραδυά που της είπα: «Άθριο φεύγω, γυρίζω στην Αθήνα. Θά σ' άποχαιρίσω άπόψε», τ' ά μάτια της δάκρυσαν μ' άρπαξε, μ' έσφιξε παραξένα στην άγκαλιά της κι' ένοιωσε τα χείλη της στο μάγουλό μου.

— Γιατί κανείς έτσι, Κυρά-Αένη; μήπως δε θά ξαναρθώ το καλοκαίρι;

Πέρασ' ο χειμώνας. Πήγαμε ξανά στην έσοχη, και πήρα το ίδιο μονοπάτι για τα μπάνια.

Αντίκρισα το σπίτι και της γριούλας.

— Τι γίνεται, άλήθεια, ή Κυρά-Αένη, ρωτώ τη διπλανή μου.

— Μπα, δέν το ξέρεις; πάνε μήνες τώρα που... πέθανε.

Κάτι σά μαχαιριά τρύπησε την καρδιά μου, μ' άβλησα να φανώ ψύχραιμη.

Πέρασα άπ' το φτωχό σπίτι και με τα μάτια χαμηλωμένα. Θά μόνανε τόσο κακό να δώ τη θέση της άδειανή!

Άπό τότε πολλές φορές διάβηκα, χωρίς νάχω τη δύναμη να κοιτάξω. Κάποιο σούρουπο πέρασα όλομόναχη. Ας και κάτι μ' έσπρωξε, δέν κρα-

τήθηκα πιά. Άποψ έριξα μιά γρηγορή ματιά τριγύρω μου—σά γάταν να κάνω κάτι κακό—σκαρφάλωσα στο παράθυρο και κοίταξα μέσα.

Ω! τί φεικτή είκόνα! Πόσο άλλογμένο τ' όλόπαστρο σπικάκι! Γεμάτο άράχνες, το κεντυλάκι οβυστό, κι' ή πολυθρόνα της... άδειανή. Κατάξερο το περιβάλλι, γεμάτο άγριόχορτα, σούδινε την έντύπωση της έρήμωσης, της έγκατάλειψης.

Ένα όιγος με συντάραξε σύγκορη και κάποιος λυγμός μ' έπνιξε.

Κατάλαβα πώς έπρεπε να φύγω, να φύγω γοήγορα, μακριά και πήρα το δρόμο για το σπίτι μου.

Έκλαψα τόσο έκείνη τη βραδυά!

Έκλαψα για την καλή μου γριούλα, μ' άπότερα γιατί ο θάνατός της, μ' άδεις όλοκάθαρο τη ματαιότητα του κόσμου.

Δαναΐς

ΟΙ ΔΥΟ ΛΑΓΟΙ

(Μεθύσει)

Μιά φορά ένας λαγός κνηνημένος από κάτι μαρτσόσκυλα έτρεχε μέσα στους θάμνους, και πέρασε μπροστά από τη φωλιά ενός συναδέλφου του.

— Που τρέχεις; τον έρωτά αυτός.

— Που τρέχω; Δε βλέπεις τα δυό μαρτσόσκυλα που με κνηνηάνε;

— Ναί, τα βλέπω, αλλά δέν είναι μαρτσόσκυλα.

— Τι είναι;

— Είναι λυκόσκυλα.

— Τι λές, σύντροφε, δέν βλέπεις καλά; είναι μαρτσόσκυλα.

— Έγώ, φίλε, βλέπω, έσύ δέν βλέπεις. Έπάνω στον καυγά ήρθανε τα σκυλιά και κάνανε τους δυό φίλους μιά χωνιά.

(Άν' τ' ό Γαλλικό) Ηπουμπούλ

ΑΓΩΝΙΑ

— Θεέ μου! Τι σκοτεινά, ούτ' ένα φώς, κι' αυτή ή βροχή! μουρούρια, ενώ τα δόντια μου κτυπούσαν άπ' το κρυσ. Ήμουν βρεγμένη ως το κόκκαλο και τα παπούτσια μου γεμάτα λάσπες, τόσο πολλές που δέν μπορούσα να σηκώσω πιά τα πόδια μου άπ' το βάρος.

Άκούμπησα για λίγο στον τοίχο ενός σπιτιού. Ο δρόμος ήταν άρκετά φαρόδς, αλλά σκοτεινός κι' έρημος.

Πώς βρέθηκα εκεί; Που πήγα; Ίδέα δέν είχα τ' ό μόνο που καταλάβαινα ήταν ότι κρύωνα πολύ.

Ένα αυτοκίνητο σταμάτησε μπροστά μου, κάποιος άνοιξε την πόρτα από μέσα, κι' εγώ άσυναίσθητα ανέβηκα κι' έπαιτα έκλεισε κάλι πίσω μου άθόρυβα και τ' αυτοκίνητο άρχισε να τρέξη σαν δαιμονισμένο—κάθε τόσο τινάζομουν ψηλά, κινδυνεύοντας να κτυπήσω το κεφάλι μου στη τέγκα.

Έξαφνα σταμάτησε άπότομα, άνοιξε πάλι ή πόρτα και τότε είδα ένα πρόσωπο τρομερό, με κάτι κόκκινα γένεια και με μάτια που πετούσαν φωτιές θάλησα να φωνάξω, όταν ένα πελώριο χέρι μου έκλεισε το στόμα κι' ένα άλλο με τράβηξε έξω.

Δέν μπορούσα να κάμω τίποτα, είχα παραλύσει από την κούραση και τον τρόμο. Έκλεισε τα μάτια μου κι' άφέθηκα στην τύχη. Όταν τ' άξανόριζε βρισκόμουν σ' ένα δωμάτιο που φωτι-

